

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan
Järna Friskola i Södertälje kommun

Järna Friskola AB
Box 72
153 22 JÄRNA

Dnr 44-2010:1483
2010-11-12
1 (3)

Tillsyn i den fristående grundskolan Järna Friskola i Södertälje kommun

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Järna Friskola skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att Järna Friskola förmedlar en utbildning som till art och nivå väsentligen motsvarar de kunskaper och färdigheter som det offentliga skolväsendet ska förmedla.

Kunskapsresultaten visar att 88 procent av skolans elever, som avslutade årskurs 9 år 2009, nådde målen i alla ämnen. Samtliga avgångselever var behöriga till nationellt program. Skolans elever hade, år 2009, ett genomsnittligt meritvärde på 237,2 att jämföra med 209,6 för riket i övrigt. Överensstämmelsen mellan resultaten på de genomförda nationella proven och de satta betygen var god. Den nationella statistiken visar att dessa värden varit stabila de senaste åren. Eftersom 12 procent av skolans elever inte uppnår målen i alla ämnen bör skolan ytterligare intensifiera sina ansträngningar så att alla elever ges förutsättningar att nå målen.

Personalen på Järna Friskola arbetar med olika insatser för att skapa en trygg lärandemiljö för eleverna. Skolans plan mot kränkande behandling har reviderats under pågående tillsynsprocess så att den numera lever upp till författningarnas krav. De intervjuade eleverna på Järna Friskola uppger att de i allmänhet är trygga och att de trivs. De anser också att det finns en närhet mellan

alla som vistas på skolan vilket medför att det går lätt att kommunicera om sådant man som elev behöver hjälp med. Elevers eventuella stödbehov utreds av undervisande lärare som genomför en pedagogisk kartläggning. Stöd ges i normalfallet inom ramen för den ordinarie klassundervisningen i form av t.ex. anpassat undervisningsmateriel. Elever kan även ges undervisning enskilt eller i mindre grupperingar om sådant behov föreligger. Vid behov tas kompetens in utifrån. Skolan arbetar med faddergrupper där samtliga skolans elever ingår.

Rektorn, som anställdes vårterminen 2010, tar sitt pedagogiska ansvar för verksamheten. Exempel på detta är att skolan påbörjat ett arbete med att se över de individuella utvecklingsplanerna. Skolinspektionen bedömer att dessa måste utvecklas så att de tydligare tar sin utgångspunkt i de nationella målen, i synnerhet för eleverna i de senare årskurserna. Planerna ska också innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i. Vidare måste skolans åtgärdsprogram utvecklas till sitt innehåll så att de uppfyller författningarnas krav. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår det inte alltid vilka behov den enskilde eleven har utifrån kunskapsmålen. Det blir därför inte tydligt hur skolan har tänkt att åtgärderna ska leda till att eleven når målen. De åtgärder som återfinns i programmen relaterar inte heller alltid till läroplanens och kursplanernas mål.

Lärarna utvärderar kontinuerligt elevernas resultat på individnivå. Eleverna medverkar vid utvärdering av skolans plan mot kränkande behandling och trivselregler, dessutom genomförs en elev- och föräldraenkät. Rektorn sammanställer elevernas måluppfyllelse i en tabell för jämförelse över de senaste tre åren. Resultaten från de uppföljningar och utvärderingar som genomförts under året hanteras i skolans kvalitetsarbete.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas.

Skolinspektionen har i tillsynen av Järna Friskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyller inte författningarnas krav (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss annan enskild verksamhet inom skolområdet).

Skolinspektionen har i tillsynen av Järna friskola identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att öka elevernas måluppfyllelse.

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 14 februari 2011 .

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsrådet Anna Kjellberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Jonas Jansson
Utredare

Kopia till
Södertälje kommun

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Järna Friskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Södertälje kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Järna Friskola den 27 augusti 2010.

Huvudmannen för Järna Friskola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektor, ett urval av lärare, elever och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Järna Friskola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Södertälje kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har inte utnyttjat sin rätt till insyn på Järna Friskola.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Järna Friskola

Skolan	Antal elever
Fristående förskoleklass	26
Fristående grundskola åk 1-9	225

Källa: Skolans egna uppgifter vid tillsynsbesöket i Järna Friskola 2010

Skolverket godkände Järna Friskola som en fristående grundskola för årskurserna 1-9 genom beslut (Dnr 98: 984) den 26 november 1998. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Den 22 september 1999 godkände Skolverket byte av huvudman till Järna Friskola AB (Dnr 99:2458).

Skolan har en montessoriinspirerad pedagogik med satsning dels på bild och musik dels på naturstudier och forskningsarbeten.

Södertälje kommun beviljade den 25 maj 1999 Järna Friskola AB tillstånd att få starta förskoleklass och skolbarnomsorg från läsåret 1999/2000. Skolverket konstaterade i underrättelse den 27 januari 2000 (Dnr 99: 2014) att Järna Friskola, har godkännande som enskild huvudman att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan.

Huvudman för skolan är Järna Friskola AB med organisationsnummer 556571-3210.

Verksamheten vid Järna Friskola startade läsåret 1999/2000 och omfattar årskurserna 1-9 samt förskoleklass. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 251 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Södertälje kommun.

Tillsynsprotokoll för Järna Friskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att öka elevernas måluppfyllelse.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Kunskapsresultaten visar att 88 procent av skolans elever, som avslutade årskurs 9 år 2009, nådde målen i alla ämnen. Samtliga avgångselever var behöriga till nationellt program. Skolans elever hade år 2009 ett genomsnittligt meritvärde på 237,2 att jämföra med 209,6 för riket i övrigt. Överensstämmelsen mellan resultaten på de genomförda nationella proven och de satta betygen var god. Den nationella statistiken visar att dessa värden varit stabila de senaste åren. Skolan har ett gott elevstödsarbete med tydlig koppling mellan elevers individuella kunskapsresultat och åtgärder för att nå målen att uppnå i alla ämnen. Men mot bakgrund av att 12 procent av skolans elever inte uppnår målen i alla ämnen bör skolan ytterligare intensifiera sina ansträngningar så att alla elever ges förutsättningar att nå målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att elevernas individuella utvecklingsplaner inte uppfyller författningarnas krav. De behöver utvecklas så att skriftliga omdömen finns i alla ämnen som eleverna får undervisning i samt att skolans insatser tydligare framgår och relateras till de nationella målen.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Skolan håller för närvarande på med ett arbete att utveckla de individuella utvecklingsplanerna. I de planer som Skolinspektionen tagit del av framgår det inte tydligt vilka insatser som skolan ska göra för att eleven ska nå kunskapsmålen utifrån läroplanen och kursplanernas mål. Detta gäller speciellt de pla-

ner som är upprättade för elever i de senare årskurserna. De behöver utvecklas så att skriftliga omdömen finns i alla ämnen som eleverna får undervisning i samt att skolans insatser tydligare framgår och relateras till de nationella målen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram bör förbättras.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss annan enskild verksamhet inom skolområdet.

Motivering:

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår det inte alltid vilka behov den enskilde eleven har utifrån kunskapsmålen. Det blir därför inte tydligt hur skolan har tänkt att åtgärderna ska leda till att eleven når målen. De åtgärder som återfinns i programmen relaterar inte heller alltid till läroplanens och kursplanernas mål.
